No. 276. 1836

BREDASCHE COURATN.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 19 November.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BRUSSEL. — In antwoord op het hem door de deputatie uit de kamer van vertegenwoordigers gebragt adres, heeft vorst *Leopold* hoofdzakelijk te kennen gegeven: dat hij hoopte dat de tegenwoordige zitting vruchtbaar in goede gevolgen mogt zijn; dat hij zich verheugde dat de vertegenwoordigers den bloeijenden staat van nijverheid en handel waardeerden, doch dat er echter takken van openbaar welvaart waren, die alle zorg vereischten; dat hij het herhalen moest, dat voor 's lands voorspoed de eendragt tusschen regering en vertegenwoordigers een noodzakelijk vereischte was en hij overigens met genoegen de verzekering der medewerking van de kamers vernam. — In de zitting der vertegenwoordigers van gisteren, waarin van dit antwoord verslag werd gedaan, heeft men zich voorts bezig gehouden, met de wet op de traktementen der geestelijken artikelsgewijze te behandelen.

— Te Brussel is gisteren middag een geweldige brand uitgebarsten in het magazijn van droogerij-waren van den heer *T'Serstevens*, in de Lakenstraat, hetwelk geheel vernield schijnt te zijn geworden; beide, het huis en de droogerijen, waren verzekerd.

— Op het aan de belgische kamers aangeboden budget van uitgaven voor 1837, komt eene som voor van 60,000 fr. voor het monument, dat men op het zoogenaamd Martelaarsplein (plein St. Michiel) oprigten wil. Vroeger was daarvoor slechts 35,000 fr. toegestaan.

— Ter Antwerpsche Beurs van heden (17 November) waren genoteerd: Belg. 100, 99¾; O. Metall. 102½; Sp. Ardoin 19, 19¼; Difered. 8⅝; Nap. r. 90¾; B. Tavolière 56; Sic. 91; Rom. L. 99¾; Id. te Antw. 95½; Braz. 81½. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ¼ pCt. verlies k. z.

De londensche bladen, over België, tot den 14den, behelzen dat er dien dag, Maandag, een raad van ministers, waarbij deze meest alle tegenwoordig waren, op het bureau van de buitenlandsche zaken was gehouden. — De dagbladen melden zich voornamelijk bezig met de finantiele ongelegenheid waarin zich de meeste engelsche bankiershuizen bevinden, ten gevolge der buitengewone geldaanvragen uit Amerika en door de houders van bankbilletten. — De behouden aankomst van den luchtreiziger *Green*, nabij Koblentz was te Londen bekend geworden, en zulks door de eigenaars der Vauxhall ter openbare kennis gebragt; in 17 uren tijds heeft de ballon 480 engelsche mijlen afgelegd. — De jongste berigten uit Amerika, tot den 24sten October, maakten nog geen gewag van de benoeming des nieuwen presidents. — Uit Portugal had men geene nadere tijdingen, zoodat de tijding van de tegenomwenteling te Lissabon tot heden nog slechts alleen door het *Journal des Débats* bevestigd is, welk blad in zijn heden ontvangen nommer van 15 dezer, ook niet terugkomt op het den vorigen dag door hetzelve deswege gegeven berigt.

— Ter Londensche beurs van den 14den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 87⅝; Ned. 2½ pCt. 52⅞; Port. 5 pCt. 55⅝; 3 pCt. 35⅝; Sp. Ardoin 19⅞; Difered. 7¾; Pass. 5⅜; Braz. 80.

In de heden avond bij ons ontvangen Parijsche dagbladen van eergisteren (15 dezer) vinden wij geene nadere bijzonderheden. Ofschoon al de bladen der fransche hoofdstad het berigt van den dood van *Karel X* houden, behelst de *Moniteur* deze tijding nog niet; men spreekt nu niet van het gerucht dat wegens het overlijden reeds den vorigen dag op de beurs heeft geloopen. 't Was desniettemin zeker, dat het gouvernement de officiele tijding ontvangen had. Het *Journal des Débats* verzekert nog, dat de hertog van Angoulème, terstond na den dood des ouden konings, voor zich afstand heeft gedaan van zijne regten op den franschen troon en deze op zijn' neef, den jongen hertog van Bordeaux, had overgedragen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den November.

Heden wordt alhier op de gebruikelijke wijze gevierd de heugelijke verjaardag van H. M. onze geliefde Koningin, en tevens de drie-en-twintigste verjaardag van de afschudding van het Fransche juk herdacht.

Bij het houden eener fraaije parade werden aan vele militairen tot het garnizoen behoorende, van de 8ste en 12de afdeeling medailles van twaalf- en vier-en-twintigjarigen dienstijd uitgereikt. De hooggeachte Chef der 8ste afdeeling, de Kolonel *Hulst*, hield bij deze gelegenheid een allezins doeltreffende aanspraak, die eenen diepen indruk op allen maakte. Z.W.E.Gestr. trachtte hierbij voornamelijk de eerzucht der militairen op te wekken en deed zulks in de volgende bewoordingen: » Mogt deze Eerzucht steeds de drijfveer zijn van alle uwe daden; dat dezelve bepaaldelijk daarin mag zigtbaar zijn, door u in meerdere pligtsbetrachting, boven uwe kameraden, waarmede gij in rang gelijk staat, te onderscheiden; dat elk Militair in zich-zelven genoegzamen prikkel daartoe mag vinden, en wel te meer, als hij daarvoor belooning te hopen heeft.” Hierop werden de medailles aan een groot aantal Militairen uitgereikt en door gemelden chef kenbaar gemaakt, dat deze gunst aan een aanmerkelijk aantal van 75 hunner kameraden, bij de 8ste afdeeling te beurt viel.

Voorts werd aan deze militairen herinnerd, dat deze dag voor hen een driedubbeld feest was, daar zij aan den Verjaardag van hare Majesteit de Koningin herinnerd werden, en daaraan, dat op heden nu reeds 23 jaren geleden, het vreemd geweld voor de goede zaak moest wijken en waarop Nederland zijne plaats weer in den rij der volken hernam, waarvan het helaas te lang was uitgesloten.

— Te 's Hage werd gisteren den herdenkingsdag der omwenteling gevierd en zal aldaar heden, ter gelegenheid der verjaardag van H. M., eene groote parade worden gehouden en des middags groot diner ten Hove zijn.

— Het volgende meldt men ons uit Eindhoven, onder dagteekening van den 16den dezer:

» Heden had voor het regiment ligte dragonders N°. 4 eene plegtigheid plaats, welke nog lang in een iedere geheugen zal blijven, alschoon dezelve ook niet onder de aangename herinneringen mag worden gerekend. Wij bedoelen de overgave van het korps aan den nieuw benoemden chef.

» De luitenant-kolonel kommandant *van Campen*, bij Z. M. besluit van den 22sten October tot kolonel bevorderd, en tevens tot andere betrekkingen geroepen zijnde, zoo was de luit.-kolonel *Buno*, tot kommandant ad interim van het regiment, benoemd geworden, en de dag van heden, tot de overgave van hetzelve aan den laatstgenoemde bestemd.

» Het regiment op de Aalster-heide, in quarré vereenigd zijnde, werd door den kolonel op de volgende wijze toegesproken:

» » Officieren, onder-officieren en dragonders! Het heeft Z. M. den Koning behaagd mij tot kolonel te benoemen en tot andere betrekkingen te roepen, terwijl de luitenant-kolonel *Buno* tot kommandant ad-interim van hetzelve is benoemd.

» » Ik heb in persoon van het regiment afscheid willen nemen, en openlijk betuigen, hoe leed het mij doet, een korps te verlaten, waarbij ik de genoegelijkste jaren mijns levens heb doorgebragt. Ik heb het regiment gekommandeerd in garnizoen, in kantonnement, voor den vijand; — overal heeft hetzelve blijken gegeven van krijgstucht, orde, en liefde voor Koning en Vaderland. In de velden van *Hasselt* en *Leuven* heeft het lauweren geplukt, die nooit verwelken, want het metalen kruis, 't welk onze borst versiert, is van het geschut gegoten, door u op den vijand veroverd. Ik dank het regiment voor de wijze, waarop elk onder mijne bevelen gediend heeft, en heb het vertrouwen, dat gij ook met dezelfde bereidwilligheid en ijver dienen zult onder de orders van hem, aan wien ik thans het bevel overgeve. Ik dank allen voor de achting en genegenheid, die men mij heeft toegedragen. Heeren officieren, onder-officieren en dragonders! vaarwel; het leed uit te drukken, dat ik gevoel van u te verlaten, kan ik niet; maar zijt verzekerd, dat de voorspoed en de roem van dit schoone regiment, mij immer zullen ter harte gaan. — Het 4de regiment dragonders vergeet ik nooit!” ”

» Deze hartelijke aanspraak, in de ware krijgsmans-taal gesteld, maakte op allen eenen diepen indruk, en werd, door eenparig drie maal herhaald hurrah! en het leve onze brave kolonel van Campen! beantwoord.

» Het leedwezen, 't welk het korps gevoelt bij het verlaten van deszelfs chef, is algemeen, zelfs bij de minderen in rang ...

gesprekken en in de den soldaat zoo bijzonder eigene, maar niet te min ronde taal ten duidelijkste blijkbaar.

» De kolonel *van Campen* heeft zich, gedurende eene reeks van 6 achtereenvolgende jaren, dat hij het regiment gekommandeerd heeft, de algemeene achting en toegenegenheid in ruime mate verworven: als mensch door zijne regtschapenheid, als chef door eene zorgvuldige behartiging van al hetgeen tot welzijn en den roem van het regiment en van den soldaat kon bijdragen; als krijgsman, door zijnen moed, zijn beleid, zijne trouw.

» Het regiment verliest in hem, een kundig aanvoerder, een waardig chef, een dapper soldaat. Levendig zal zijn aandenken ons steeds bijblijven, te meer daar het tijdstip, gedurende hetwelk hij aan ons hoofd stond, onder de schoonste jaren behoort, welke het regiment heeft beleefd. Bij het verlaten van het korps vergezellen hem dan ook, onze vurige dank, onze hartelijkste gelukwenschingen."

— Laatstleden Dingsdag, is te 's Hage, op den Koninklijken Nederlandschen Schouwburg, voor de *eerstemaal* vertoond: *De reiswagen van een' Emigrant, of Frankrijk in* 1792; een geschiedkundig tooneelspel: Belangrijke handeling en onderscheidene hoogst ernstige tooneelen, die weder door andere zeer boertige worden afgewisseld, benevens eene fiksche schildering der wandaden en dwaasheden van de *eerste* Fransche staatsomwenteling, maken di tooneelstuk allezins beziens waardig, hetwelk wijders zeer verdienstelijk door de heeren *Hoedt*, *Stoopendaal*, *Schouten* en *Rosenvelt*, mejufvrouwen *Wicart*, *M. Sablairolles*, enz. wordt voorgedragen en zich, zoo door een volmaakt *ensemble*, als *decoratien* en *costumen*, onderscheidt.

De versnelde post van Parijs naar Belgie, zeker ter oorzake van het ongunstige weder, gisteren niet aangekomen zijnde, zien wij ons heden morgen verstoken van onze buitengewone berigten uit Parijs van eergisteren namiddag. In de Antwerpsche bladen van gisteren namiddag, ons dezen morgen geworden, vinden wij geen latere tijdingen of nadere bijzonderheden dan de reeds gisteren door ons medegedeelde. Alleen wordt in het Antwerpsch beursberigt van gisteren (17 dezer) gezegd, dat de koers der Spaansche fondsen op de Parijsche beurs van den 16den onveranderd was gebleven. Men verwachtte er zich op, met den eerstvolgenden post de tijding van de inname van Bilbao te vernemen, welke plaats door de karlisten sterk benaauwd werd, tenzij het *Espartero* mogt gelukt zijn, door het zoo mogelijk bijeen rekken van meerdere troepen, voor de tweede maal eene wending aan den staat van het beleg te geven. Wat de togten van *Gomez* aanbelangt, naar de jongste tijdingen te oordeelen, zou hij nu, na in een der hoofdplaatsen van Estramadura, Truxillo, te zijn getrokken, voornemens zijn, met den rijken, overal ingezamelden buit, door Andalusien, naar la Mancha terug te keeren; en dat hij dit zijn ontwerp hoogstwaarschijnlijk vrij ongestoord zal kunnen volbrengen is uit het jongst bekend rapport van *Rodil*, van den 4den, aan het oorlogsbureau te Madrid ingezonden, (gisteren door ons vermeld) van zelve reeds op te maken; immers daarin wordt gezegd, dat de medevervolger van *Gomez*, de brigadier *Alaix*, verre van de hand is, en hem, *Rodil*, in zijne bewegingen om *Gomez* te achterhalen van geen dienst kan zijn; terwijl hij zelf met zijn korps, uit hoofde het volslagen gebrek van behoorlijke uitrusting, en van geldmiddelen ter betaling der achterstallige soldij, buiten staat is, iets met vrucht op het oorlogstooneel uit te rigten. Zonderling klinkt bij dezen toestand van zaken, die te Madrid gewis niet onbekend was, het berigt voorkomende in de bijzondere correspondentie uit Madrid van den 7den, gisteren medegedeeld, dat de brigadier *Narvaez* - die met zijne, zoo men verzekerde, nog zeer wel uitgeruste afdeeling van omtrent 5000 man, den 4den, uit Madrid getrokken is, om, door zamenwerking met *Alaix* en *Rodil*, eindelijk die vreeselijke bende van *Gomez* te bereiken en te vernietigen - te Talavera order gekregen heeft om halt te houden en den marsch niet verder voort te zetten. Waaraan die strijdige bevelen moeten geweten worden, valt moeijelijk te zeggen, ten ware de oorzaak daarin moet gezocht worden, dat men te Madrid deze nog eenige overgebleven vrij goede afdeeling, aan den eenen kant niet te veel heeft willen blootstellen en aan den anderen kant haar niet te ver van de hoofdstad verwijderen, ten einde, voor elk mogelijk geval, altijd nog een goed korps troepen bij der hand te hebben.

Te Madrid zelve is volgens de jongste berigten de aandacht niet min gespannen op de gebeurtenissen des oorlogs in het zuidwestelijk gedeelte van Spanje en op het lot van Bilbao, als ten aanzien het besluit dat de cortes nemen zullen, omtrent het thans bij hen behandeld wordend ontwerp voor de te nemen maatregelen, die het beste geschikt worden geacht om den burgeroorlog ten einde te brengen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den November.

Gisteren heeft men hier ter beurze het berigt ontvangen, dat de gebannen Koning *Karel X*, het hoofd van den ouderen tak der Bourbons te Gratz overleden is. De heden uit Oostenrijk en Beijeren ontvangen brieven melden daar nog niets van. Het zal nu de vraag zijn, of de Hertog van Bordeaux, die tot heden in *Karel's X* nabijheid verbleef, aan zijne moeder, de Hertogin van Berrij zal worden overgelaten, of bij den Hertog van Angoulême blijven zal. Op de inwendige gesteldheid van Frankrijk zal dit sterfgeval weinig invloed uitoefenen, maar wel op de stemming der legitimisten, die buitendien reeds in fractien verdeeld, dagelijks meer moeten inzien, hoe de gebeurtenissen hunne hoop te leur stellen.

— De groothertog en groothertogin *van Saxen-Weimar*, die zich gedurende een tiental dagen aan het hof van Stuttgart opgehouden hebben, zijn den 12den dezer naar Weimar teruggekeerd en gisteren aldaar aangekomen.

— Uit Straatsburg schrijft men, van den 12 dezer, dat de Fransche minister van binnenlandsche zaken aan de prefecten van den Nederrijn heeft aangekondigd, dat, daar de Zwitsersche regering de verlangde voldoening op de door het Fransch bewind ingeleverde nota gegeven heeft, er geene redenen meer bestaan, om het vrije handelsverkeer en het doorreizen naar Zwitserland te verhinderen. Dien ten gevolge waren reeds de noodige bevelen gegeven, om de afsluitingsmaatregelen op te heffen.

Uit Bern schrijft men voorts, dat de Vorort bij een rondschrijven den kantons aanbevolen had, om alle vlugtelingen, die in den aanslag te Straatsburg konden betrokken zijn, van het Zwitsersch gebied af te wijzen.

— Uit Praag wordt geschreven dat de gouverneur van dat gewest graaf *von Chotek* zich over Frankfort naar Belgie begaf en zich van daar waarschijnlijk naar Parijs zou begeven. Zoo men dacht was hij met eene geheime diplomatische zending belast. — De cholera had te Praag genoegzaam opgehouden, maar heerschte in vele andere plaatsen van het koningrijk nog met groote heftigheid.

— Bij de eerlang plaats moetende hebben wisseling van den gouverneur der vesting Maintz, van Oostenrijks zijde, meent men, dat de veldmaarschalk, graaf *Radetsky*, tot die betrekking zal worden benoemd. De kavallerie-generaal, graaf *Wallmoden*, zou dan kommanderend generaal in Lombardije worden.

— Op den 4den dezer zijn HH. MM. de Koning en Koningin van Sardinien te Genua aangekomen. De cholera was aldaar, zoo als ook te Parma, thans geheel verdwenen.

— Aan de Waldenzen in de Alpendalen van Piemont (Lucerna, Penesa en San Martino) en aan de in Turin zich ophoudende vreemdelingen van de protestantsche confessie, is het sedert eenigen tijd vergund geworden, hunne godsdienst in de kapel tot het pruissisch gezantschap behoorende te houden. Men had het voorts aan Pruissens bemiddeling te danken, dat de Waldenzen, verlaten van hunne voormalige beschermers, de Engelschen, ontheven bleven van de strenge maatregelen der Sardinische regering na de restauratie van 1814. De nog altijd onzekere dulding van deze afstammelingen van vroegere martelaren, gaat met het gemis van een aantal personeel en burgerlijke regten gepaard; zij mogen in hunne dalen geen openbaar ambt bekleeden, het beroep van advokaat, zelfs van geneesheer niet dan op bijzondere vergunning uitoefenen; zij mogen geen landerijen buiten hunne dalen aankoopen; zij mogen geen proselijten maken, terwijl men hen onophoudelijk tot de kerk terug wil brengen; eerst voor weinige jaren ontvingen zij verlof, om volksscholen op te rigten. In Turin mogen zij door niet het geringste blijk de opmerkzaamheid der andere christenen tot zich trekken.

— In het dagblad van Odessa leest men een berigt, dat, naar het scheen, de van wege de Engelsche regering aan *Mehemed*-ali gedane vordering om een deel zijner vloot te ontwapenen en geen meer schepen aan te bouwen, door den Egyptischen Onderkoning geheel in den wind geslagen was, daar hij in plaats van te ontwapenen, een deel zijner vloot naar de kusten van Syrien en Carramanie had gezonden, om scheepsbouw-hout, zoo men zegt 30,000 boomstammen, welke *Ibrahim* had laten vellen, aan boord te nemen. *Mehemed* wachtte dit hout met ongeduld zoodra en hetzelve te Alexandrie was gekomen, zouden er nieuwe schepen op stapel worden gezet, die de Egyptische zeemagt aanmerkelijk moesten vermeerderen. — In Syrie bleef *Ibrahim* pacha zich reeds toerusten; alle punten werden bevestigd, en de gedwongen heffingen van manschappen en belastingen werden ten strengste voortgezet.

— Te Weenen waren den 9den november genoteerd: 5 pCt. Metall. 105; 4 pCt. $98\frac{3}{4}$; 3 pCt. $73\frac{3}{8}$; Bankactien 1353.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (17 November) waren genoteerd: Werkelijke Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{1}{16}$, $52\frac{3}{16}$; dito 5 pCt. $99\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Kansb. $21\frac{5}{8}$, $\frac{13}{16}$; Amort.-Syndicaat $4\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{1}{4}$, $\frac{7}{8}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. 75; Handelm. $177\frac{1}{2}$, 178, $177\frac{1}{2}$; Ardoin 85 £, $20\frac{1}{8}$, $19\frac{7}{8}$; dito onbep. st. $19\frac{1}{8}$; dito coupons 32; Uitgest. $8\frac{1}{8}$; Fr. 3 pCt. 79; Braz. $84\frac{1}{8}$; Columb. 16, $\frac{1}{8}$; Peruaan. $13\frac{1}{4}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers,